

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0820U100225

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-10-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дем'яненко Аліна Анатоліївна

2. Demianenko Alina A

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Соціальні та поведінкові науки. Економіка

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 01-10-2020

Спеціальність за освітою: Управління персоналом та економіка праці

Місце роботи здобувача: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, 9-А, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61166, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.055.002

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, 9-А, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61166, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, 9-А, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61166, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.52.17

Тема дисертації:

1. Аналітичне забезпечення оцінювання безпеки людського розвитку
2. Analytical support of assessment of the security of human development

Реферат:

1. Дисертацію присвячено узагальненню та розвитку теоретичних положень, розробленню методичних підходів, а також практичних рекомендацій щодо формування аналітичного забезпечення оцінювання безпеки людського розвитку. У роботі досліджено концептуальні основи людського розвитку, визначено основні передумови формування й широкого розповсюдження концепції людського розвитку – історичні, економічні, соціальні та інституціональні; проведено морфологічний аналіз поняття «людський розвиток», який дав змогу систематизувати теоретико-методологічні ознаки сутності й змісту людського розвитку, зробити висновок щодо специфіки процесу розширення людських можливостей; здійснено аналіз існуючих трактувань сутності людського розвитку, який дозволив виділити такі підходи до визначення поняття «людський розвиток», як: процесно-цільовий, системний, концептуальний, ресурсний, гармонізаційний і структурний. У роботі проведено комплексний аналіз стану людського розвитку на макро- та

мезоекономічному рівнях. Проведений аналіз світових тенденцій змін Індексу людського розвитку, дозволив дійти висновку: незважаючи на те, що протягом досліджуваного періоду майже всі країни покращили свій рівень людського розвитку, все ж спостерігається світова тенденція до уповільнення темпів його зростання. Запропоновано процедуру ідентифікації домінантних загроз безпеки людського розвитку по кожній складовій (довголіття, знання, добробут, екологія, інформаційно-комунікаційні технології) із визначенням складу показників-індикаторів домінантних загроз на основі експертного оцінювання та кореляційного аналізу дестабілізуючих чинників, що дає змогу обґрунтувати пріоритетні напрями забезпечення безпеки людського розвитку, а також взаємоузгодити дії суб'єктів щодо їх запобігання. Дістала подальшого розвитку структурно-логічна модель організаційно-комунікаційного забезпечення оцінювання безпеки людського розвитку, яка, на відміну від існуючих, передбачає взаємодію між органами законодавчої, виконавчої влади та органами місцевого самоврядування з метою вчасного виявлення впливу дестабілізуючих чинників безпеки людського розвитку, розроблення рекомендацій щодо усунення їх негативного впливу та розширення можливостей населення щодо покращення якості життя. Визначено, що сучасні вимоги до формування безпеки людського розвитку потребують організації комунікаційних процесів на якісно новому рівні, що сприятиме ефективній взаємодії між органами законодавчої, виконавчої влади та органами місцевого самоврядування в системі організаційно-комунікаційного забезпечення оцінювання безпеки людського розвитку в Україні. У дослідженні обґрунтовано доцільність створення Відділу безпеки людського розвитку, який має бути самостійним структурним підрозділом Міністерства соціальної політики України і сприяти реалізації державної політики у сфері безпеки людського розвитку. Сформульовано основні завдання Відділу безпеки людського розвитку. Практична цінність розробок підтверджується їхнім упровадженням у діяльність підприємств, установ та організацій, а саме: запропонований методичний підхід до оцінювання безпеки людського розвитку використовується для аналізу безпеки людського розвитку у діяльності Державного підприємства «Завод імені В. О. Малишева» (довідка № 317/46 від 22.10.2019). Представлені в дисертації результати та пропозиції щодо аналітичного забезпечення оцінювання безпеки людського розвитку мають практичне значення і використовуються у діяльності Головного управління статистики у Харківській області (довідка № 01/03/63 від 28.10.2019). Розробки з питань ідентифікації домінантних загроз безпеки людського розвитку були реалізовані у діяльності Громадської організації «Чисте довкілля Слобожанщини» (довідка № 109 від 01.11.2019). Основні теоретичні і практичні положення дисертаційної роботи використані для поглиблення теоретичного забезпечення навчального процесу на кафедрі економіки та соціальних наук Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця при викладанні дисциплін «Розвиток персоналу» (підготовка магістрів за спеціальністю 051 «Економіка» освітньої програми «Управління персоналом та економіка праці») та «Людський розвиток» (підготовка бакалаврів за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення» освітньої програми «Управління соціальною сферою») (довідка № 19/86-09-145/1 від 05.11.2019).

2. The dissertation focuses on summarizing and developing theoretical propositions, developing methodological approaches as well as practical recommendations for the formation of analytical support for measuring human development security. The paper studies the conceptual foundations of human development, identifies the basic preconditions for the formation and wide spread of the concept of human development – historical, economic, social and institutional ones; the morphological analysis of the concept of human development was carried out, which made it possible to systematize theoretical and methodological features of the concept of human development, to draw a conclusion concerning the specific features of the expansion of human capabilities. Also, analysis of the interpretations of the content of human development was made, which allowed identifying the following approaches to the definition of the concept of human development: process-targeted, systemic, conceptual, resource, harmonization and structural ones. The state of human development was fully analyzed at macro- and meso-economic levels. Having analyzed the global trends in changes of the Human Development Index, the author came to the conclusion that in spite of the fact that almost all countries improved their level of human development during the study period, there is still a global tendency towards slowing its growth rate. The structural-logical model of organizational-communication support for assessing human development security was

further developed. This model, unlike the existing ones, involves interactions between the legislative and executive bodies and local authorities in order to timely identify the impact of destabilizing factors on human development security, to work out recommendations how to eliminate their negative impact and to give the population opportunities to improve their quality of life. It was determined that the modern requirements for the formation of human development security expect communication processes to be organized at a new level, which will facilitate effective interactions between the legislative, executive and local authorities in the system of organizational and communication support for assessing human development security in Ukraine. The study substantiates creating a Human Development Security Department which should be an independent structural unit at the Ministry of Social Policy of Ukraine and contribute to implementation of state policy concerning human development security. The main tasks of the Human Development Security Department were formulated. The practical value of the prepared materials is corroborated by their implementation into the activities of enterprises, institutions and organizations, namely: the proposed methodological approach to assessing human development security is used to analyze the security of human development at the State Enterprise Malyshev Plant (reference No. 317/46 of 10/22/2019). The results and proposals presented in the dissertation on analytical support for assessing human security are of practical importance and are used in the Main Department of Statistics in Kharkiv Oblast (reference No. 01/03/63 of 28/10/2019). The materials on the identification of primary threats to human development security were implemented in the activities of the Non-Governmental organization Chyste Dovkillia Slobozhanshchyny (reference No. 109 of 01.11.2019). The basic theoretical and practical materials of the dissertation are used to improve the theoretical framework of the educational process at the Department of Economics and Social Sciences of the Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics in teaching the courses of Personnel Development (training of masters in specialty 051 Economics of educational program Human Resource Management and Labor Economics) and Human Development (training of bachelors in specialty 232 Social Security of educational program Social Sphere Management) (reference No. 19/86-09-145 /1 of 05.11.2019).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Назарова Галина Валентинівна

2. Nazarova Halyna V

Кваліфікація: д. е. н., 08.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дерій Жанна Володимирівна

2. Derii Zhanna V.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Людмила Степанівна

2. Shevchenko Liudmyla S.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мішина Світлана Володимирівна
2. Mishyna Svitlana V

Кваліфікація: к.е.н., 08.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гавкалова Наталія Леонідівна
2. Gavkalova Nataliia L.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Лепейко Тетяна Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Лепейко Тетяна Іванівна

